

**VIRUS SE PRENOSI OPREMOM,
OBUĆOM I ODJEĆOM**

**VIRUS NIJE OPASAN PO LJUDE
ALI SU LJUDI PRENOSIOCI**

**VIRUS SE PRENOSI SA
SVINJE NA SVINJU**

**VIRUS SE MOŽE PRENIJETI
PROIZVODIMA OD MESA SVINJA**

**BOLEST SE NE LIJEČI
NITI POSTOJI VAKCINA
PROTIV OVE BOLESTI!**

ZAŠTITIMO ZDRAVLJE SVINJA

**AKO SE BAVITE
LOVOM POŠTUJTE
BIOSIGURNOSNE
MJERE!**

**PRIJAVITE NADLEŽNOJ
VETERINARSKOJ
AMBULANTI**

**SVAKU PRONAĐENU
UGINULU ILI IZNEMOGLU
DIVLJU SVINJU**

www.ubh.gov.me

**OBAVEZE KORISNIKA LOVIŠTA I
LOVACA U PREVENCIJI
I SUZBIJANJU AFRIČKE KUGE
SVINJA**

UPRAVA ZA BEZBJEDNOST HRANE,
VETERINU I FITOSANITARNE POSLOVE

Afrička kuga svinja je virusna, veoma opasna zarazna bolest domaćih i divljih svinja!

Bolest se širi:

- Kontaktom zaraženih sa zdravim svinjama;
- Ishranom svinja pomijama u kojima ima kontaminiranih ostataka hrane;
- Kontaminiranom hranom, vodom;
- Inficiranim krpeljima;
- odjećom i obućom;
- Kontaminiranim predmetima i opremom;
- Prevoznim sredstvima;
- Stajnjakom;
- Leševima uginulih i zaklanih životinja, glodarima i insektima.

Preventivne mjere:

- ne prihranjivati divlje svinje;
- osobe koje su bile u kontaktu sa divljim svinjama moraju dobro oprati i dezinfikovati odjeću i obuću;
- obavezna je prijava svake bolesne ili uginule domaće ili divlje svinje nadležnom veterinaru.

Od divljih svinja stradalih od udara automobila na putevima takođe je obavezno uzorkovanje (dio slezine, limfnih čvorova, krajnika-tonzila i bubrega) radi laboratorijskih ispitivanja na AKS i KKS.

KAKO PREPOZNATI AFRIČKU KUGU SVINJA:

Iznenadno uginuće jedne i više svinja, gubitak apetita, potištenost, povišena tjelesna temperatura do 42°C, krvarenja po koži (najčešće po ušima, nogama, repu, stomaku i bočnim stranama trupa), krvav proliv, pobačaji, nekoordinisanost u hod, otežano disanje, kašalj, povraćanje;

POSEBNO VAŽNO:

- U lovište ne smijete ostaviti za sobom otpatke hrane koja sadrži ostatke hrane životinjskog porijekla;
- Na gazdinstvima sa domaćim svinjama zabranjeno je prihvatanje i držanje divljih svinja;
- Oboljevaju svinje svih kategorija;
- Uginu sve oboljele životinje;
- Virus afričke kuge svinja ne predstavlja opasnost za ljude i druge vrste životinja;
- Nema liječenja afričke kuge svinja;
- Vakcina ne postoji;
- U slučaju pojave afričke kuge svinja obavezno je ubijanje svih svinja na gazdinstvu;
- Higijena i primjena biosigurnosnih mjera u lovu je ključna!

Spriječiti prenos virusa putem „ljudskog faktora“ odnosno preko obuće, opreme, guma, vozila i slično

- Obavezna dezinfekcija lovaca, vozila, opreme prije i nakon lova tj. kod ulaska/izlaska u lovište (bitno, posebno kad dolaze strani lovci)
- nakon manipulacije s odstrijeljenom divljači dezinfikovati alat i mjesto na kojem je vršena obrada;
- transportovati odstrijeljene divlje svinje uz obezbjeđenje minimalnog zagađenja tj. obezbjediti da ne dođe do curenja tjelesnih tečnosti, naročito krvi
- spriječiti raznošenje iznutrica;
- posebno odlagati nusproizvode u jame
- ulovljenu divljač ne voziti na nepropisan način (haube vozila, krov . . .)

Ukoliko na gazdinstvu držite domaće svinje, obavezno, nakon svakog dolaska iz lova i lovišta promijenite odjeću i izbjegavajte hranjenje ili čišćenje objekata u kojima držite svinje;

Useljavanje divljih svinja u ograđena lovišta (npr. gatera, uzgajivališta), ili izmještanje divljih svinja u prirodu (tzv. "otvorena lovišta"), prethodno obavezno prijavite nadležnom veterinarskom inspektoratu.

Lovci koji dolaze iz zemlje zaraženih sa AKS ne smiju da donose sa sobom namirnice pripremljene od svinjskog mesa porijeklom od domaćih i divljih svinja.

AKS se često prenosi kontaminiranom hranom.

Radnici koji rade na farmi svinja ili gazdinstvima svinja, a bave se lovom prije započinjanja rada obavezni su da prijave rukovodiocu farme da su učestvovali u takvom lovu u kojem je uočeno neprimjereno ponašanje ili sumnja na bolest kod divljih svinja.

Procijeniti u lovištu broj divljih svinja i gustinu populacije divljih svinja, a zatim u njima pratiti kretanje i svaku promjenu brojnog stanja jer izumiranje pojedinačnih stada divljih svinja može biti prvi znak AKS;

Sprovoditi stalni nadzor na hranilištima i pojilištima. Njihova sistemska kontrola može dati važne podatke o kretanju zaraze;

Obavezno je sprovođenje propisanog monitoringa bolesti na AKS i KKS kod divljih svinja i u skladu sa tim obavezno je slanje propisanog broja uzoraka iz svakog lovišta u Specijalističku veterinarsku laboratoriju;

Kod odstrijela divljih svinja uzorkovati krv iz srca u serološkim epruvetama (ili, ako to nije moguće, krv iz većeg krvnog suda ili tkivnu tečnost), dio slezine, limfni čvor, dio krajnika-tonzila i dio bubrega. Sve uzorke je potrebno držati rashlađene na temperaturi frižidera.

Uzorke dostaviti lokalnoj veterinarskoj ambulanti koja će ih uz uredno popunjen obzamac zahtjeva za laboratorijsko ispitivanje dostaviti u Specijalističku veterinarsku laboratoriju.